

Dansens og musikkens rødder 25

Nummer 7 fra Tåsinge

af Per Sørensen

Da der i år skal afholdes landsstævne i Svendborg og i den forbindelse stadionopvisning, hvor der bl.a. skal danses Nummer 7 fra Tåsinge (nr.424 i "358"), skal der her fortælles lidt om dens historie.

Det er oprindeligt Bent Nielsen fra Tåsinge, der fandt ud af dansens sammenhæng. Dette har han skrevet om i den meget spændende artikel "Og dansen går.....!"

Normalt har vi mange forskellige, pudsig navne på vore gamle danse, men dog kun nogle ganske få stykker, hvor navnet er et nummer som denne. At dansens navn er et nummer kunne godt tyde på, at den har haft nummer 7 i en eller anden danse- eller musiksamling. Dette viste sig også at være tilfældet, da den er nummer 7 i "Samling af de nyeste engelske Danse" af Jacobsen, Kjøbenhavn 1780². (En nærmere omtale af samlingen findes bl.a. i Dansens og musikkens rødder nr. 5³ og i den nye, interessante artikel af Henning Urup "Dans i København"⁴).

Dansen er konstrueret af hofdansmester, Pierre Laurent⁵ og har følgende originale ordlyd:

No. VII Le Papillon

- 1 *Tour 1ste M. gjør 2 Bal. med 1 D., ligesaa med 2den D., giver derpaa begge hænder til 3die D. og rundt, saa at han bliver 2den M.*
2 — *1ste D. gjør samme Tour med Mrs. og bliver 2den D.*
3 — *1ste M og D. balancere med hinanden og lader, som de vilde give hinanden Hænderne, men i det samme giver M. Hænderne til 3die D., og hans D. til 2den M., og rundt.*
4 — *De balancere igjen med hinanden paa samme Maade og M. giver i det samme begge Hænder til den 2den D. og hans D. til 3die M, og rundt.*
5 — *1ste M. og D. balancere og føre til Toppen og derpaa kaste forkeert af.*
6 — *Kiæden med 2det Par.*

Ser vi nærmere på Jacobsens No. VII fra 1780, hedder dansen "Sommerfuglen" (Le Papillon) og er en typisk engelsk dans (rækkedans) fra perioden. Der er alm. rækkeopstilling, og 3 par er aktive fra begyndelsen - som i mange af vore andre rækkedanse. Folkedansen Nummer 7 fra Tåsinge er blevet ændret til en 2-parsdans. Musikalsk har den oprindelige 3 repriser, hvorimod Tåsinge-vari-

anten har "tabt" en reprise. Dansemæssigt har Tåsinge-varianten dog bevaret 3 afdelinger dans, som gør, at musikken skal spilles igennem 1½ gang for hver gennemdansning. 2. reprisen i den folkelige udgave er også ændret lidt i forhold til den oprindelige musik, som i øvrigt må være komponeret af Jacobsen (se nederst på nodesiden).

I følge skolebestyrer Jacob Mortensen (1827-1904), der var født på Tåsinge, har man endnu i 1830'erne danset Nummer Syv som langdans (rækkedans)⁶.

Alle disse ændringer i dansene er meget typiske og giver netop den mangfoldighed af danse, som vi har her i Danmark. Dansene er blevet danset af generation efter generation efter hukommelsen så godt, man kunne huske - uden, at de var nedskrevet. - Lidt har man glemt her - lidt har man lagt til der - spillemanden kunne ikke huske sidste reprise og har selv lavet en ny eller måske "snuppet" en fra en anden dans. På den måde er "nye" danse opstået, og spændende er det for os, der beskæftiger os med dansens historie, at finde disse paralleller.

Det kunne måske, for nogen, være sjovt, engang ved lejlighed, at danse rækkedansen "Sommerfuglen". Så for at hjælpe jer lidt på vej kommer her min personlige fortolkning af, hvordan den kan have været danset:

Le Papillon eller No. VII

Opstilling: Almindelig rækkeopstilling
Trin: hopsabalancetrin og lange, lang-
somme hopsatrin (man kan også danse
gang- eller chassétrin).

Musik

- 1-2 1. par danser 2 balance overfor
hinanden (begynd med højre
fod).
- 3-4 1. herre fortsætter til 2. dame,
hvorefter de danser 2 balance
overfor hinanden.
- 5-8 1. herre og 3. dame rundt med
begge hænder, 4 hopsatrin (1.
herre slutter mellem 2. og 3. her-
re).
- 1-8 1. dame gentager. - (2 balance
for 2. herre - 2 balance for 1. her-

re, 4 hopsatrin rundt med 3. her-
re - 1. dame slutter mellem 2. og
3. dame).

9-12 1. par 4 balance overfor hinan-
den, hvor de lader, som om de
giver hinanden hænderne.

13-16 1. herre og 3. dame danser rundt
med begge hænder, 4 hopsatrin -
samtidig danser 1. dame og 2.
herre rundt med begge hænder, 4
hopsatrin.

9-16 1. par gentager de 4 balance og
rundt til modsatte side (1. herre
og 2. dame - 1. dame og 3. her-
re).

17-24 1. par 2 balance, derefter giver
de hinanden hånden og danser
op i midten forbi 2. par, hvor de
slipper hinanden. 1. dame danser
rundt om 2. herre og slutter mel-

lem 2. og 3. herre. 1. herre dan-
ser rundt om 2. dame og slutter
mellem 2. og 3. dame. Ruten er
med 6 hopsatrin.

17-24 1. og 2. par danser kæde, 8 hop-
satrin (alle slutter i egne rækker -
1. par mellem 2. og 3. par).

Når dansen starter forfra, danser 1. par
med 3. og 4. par. - 2. par står over osv -
som i alle andre rækkedanse.

Til slut skal nævnes, at man i Thy⁷ også
har en dans, der hedder Nummer 7; men
denne er en pardans, der ikke har noget
at gøre med dansen fra Tåsinge. Dansen
fra Thy minder om den, der kaldes Syv-
trit og har sikkert fået sit navn derfra.

Kildehenvisninger:

1. "Og dansen går..." En musikhistorisk skitse af Bent Chr. Nielsen. Tåsinge Årbog 1988.
2. "Samling af de nyeste engelske Danse med Tourer" af Jacobsen. 1. hefte. Gyldendal. København 1780.
3. "Hanegal" af Per Sørensen. Hjemstavnsliv nr. 5 1996.
4. "Dans i København" af Henning Urup. I bogen "Musik i København". C. A. Reitzels Forlag 1997.
5. Som kildehenvisning nr. 3.
6. "Mellem Syd fynske Sunde" af Henrik Ussing. Danmarks Folkeminder nr. 41. København 1934.
7. "Thydans II" af Svend Hamborg. Forlaget Kontra 1985.